seid, mis on omakord tekitanud rohkearvulisi koolmeid ja silmusjärvi. Vähese langu tõttu on jõe voolukiirus minimaalne. Sängi laius vähe ülalpool Ulila jõe suud on 33 m, suurim sügavus jõe keskel 5.5 m. Allapoole kitseneb ja madaldub jõgi.

Kihelkonna kirdenurgas, Lauge soo serval, jookseb Ulila (ehk Elva) jõgi, mis tuleb Puhja-Nõo piiril olevast Keeri järvest ja suubub Emajõkke. Jõgi on siin samuti madalate soiste kallastega ja aeglase vooluga, täis rampeid, kõrkjasaarekesi ja heljuvat muda. Jõe lang Keeri järvest kuni Emajõeni, umbes 9 km ulatusel, on 1.3 m ehk 0.14‰.

Ulila jõega ühenduses olev Keeri järv (kuulub osalt Nõo kihelkonda) on 2.3 km pikkune ja 1.1 km laiune veekogu, 156 ha pindalaga, mis on jaotatud kitsa kaelaga läänepoolseks Väike- ja idapoolseks Suurjärveks. Esimene on ühenduses lõuna pool asuva Karijärvega (84 ha), teine — Elva jõega. Järvede ühine äravool sünnib Ulila jõe kaudu. Järve sügavus ei ulatu üle 3—4 m; kõige suurem mõõdetud sügavus on 4.5 m. Põhja katab järve keskosas 5—7 m paksune mudakord, kuna kalda lähedal on põhi enamasti liivane. Mudakihi all on samuti liiv. Kaldad on kõrkjasse ja roogu kasvanud.

Kihelkonna kaguserval, Elva lähedal, asub laia liudlohu põhjal Verevi järv (0.9 km pikk, 0.3 km. lai, pindala 11.3 ha, liivase põhja ja kallastega), millest saab alguse Soova oja (ka Verevi, Kavilda, Rämsi ojaks nimetatud). Oja tarvitab oma jooksuteeks Soova-Kavilda ürgorgu ning suubub kihelkonna põhjapiiril Emajõkke. Kohalik rahvas ei nimeta teda jõeks ega ojaks, vaid järvedeks, veski, paisjärvede järele (Sooval, Aru mõisas, Kavildal, Rämsil). Oja on kuivamas; kesksuvel niriseb ta vaevalt, jättes vett sügavamaisse mudastesse võrengutesse (haudadesse).

Kavilda ürgoru lisaorgudes voolab vesi ainult kevadel, ja need orud ongi enamasti kevadise vee moodustatud. Nii on Kavilda mõisa karjalauda taga järsk sügav sälkorg, mille moodustanud vanade inimeste mälu järele aastat 70 tagasi ühe ainsa öö jooksul mõisast läänes oleva „Pasma lombi“ vesi.

Taimkate. Taimkatte suhtes võib Puhja kihelkonda jaotada kahte ossa: esiteks, kihelkonna kesk- ja lõunaosa moodustav kõrgustik ja teiseks, seda kolmest küljest — loodest, põhjast, kirdest — piirav madal soode ja rabade ala. Kõrgustik on lainja pinnaehitusega, kus madalad kühmad ja künnised vahelduvad lauveeruliste moldorgudega. Kõrgendikud on peaasjalikult põldude all, kuna lohkudes on niisked heinamaad, põõsastikud. Puhja kihelkond on ammu juba metsavaene. Viimased kroonu metsad anti peale 1905. a. maata inimestele põldudeks, nii et nimetamisväärilist metsa on ainult kihelkonna lõunapiiril (3 km pikk, 1.5 km lai Konguta segamets). Vähemate puistutena esinevad mõisate puiestikud ja talude viljapuu-aiad ning lepikud karjamail. Siin tuleb ette ka üksikuid haruldasemaid ja vanemaid puid. Nii on Konguta mõisa puiestikus üks vana, põline pärn, Rämsi karjamõisas põlised pajud ja vana kadakas, Juhu talus